

בעזרה"ת עלון תורני שכונת אדלשטיין

גליון 691

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"י יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

עלון מיוחד

לרגל יומא דהילולא השישי של מרנא ורבנא
אוהבם של ישראל רבי יעקב אדלשטיין זצוקלה"ה
נלב"ע כ"ז שבט התשע"ז

כפתח האהל

וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשִׂים לִפְנֵיהֶם

אומר היה מורי ורבי הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל: התורה הקדימה מיד אחר מתן תורה מצוות שבין אדם לחבירו, דינים ומשפטים המצויים בין בני אדם, ולא מצוות שבין אדם למקום, להורות לנו שקיום התורה תלוי בראש ובראשונה במידות טובות ובהנהגה ראויה עם בני האדם, וזולת זה לא ישווה מצוות שבין אדם למקום. וראויים הדברים למי שאמרם, שהרי מידותיו וטוב ליבו האירו באור יקרות, ו'אהבת ישראל' שבערה בו, היתה נר לרגליו בכל הליכותיו, והיא קרנה והקרינה והשפיעה על כל המסתופפים בצילו... שאלו אותו פעם אם, כתלמיד החזון איש, הוא ראה אצלו נס, אם צדיק באמת יכול לשנות את הטבע. הוא ענה שהנס הכי גדול שהוא ראה אצל החזון איש, זה שבן אדם באמת שינה את הטבע. **הטבע שלו.** כשהוא הביט בחזון איש הוא ראה אדם שהזולת יותר אכפת לו מעצמו. את זה בדיוק אפשר לומר על הרב אדלשטיין עצמו. כל מי שבא לשאול, להתייעץ, להתלבט, הפך להיות הדבר הכי יקר לרב.

"יהודי בא לנחם במעונו של מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי גרשון אדלשטיין שליט"א, על פטירת אחיו רבי יעקב, וסיפר: "נסעתי פעם באוטובוס עם משפחתי ולא היה מספיק כסף ב'רב קוי' של הילדים. כשהנהג הבחין בכך הוא הטעין בעצמו את ה'רב קוי' ושילם עבור הילדים. "מדוע אתה עושה כך...?!" – שאלתי אותו, "אני מרמת השרון וקשור לרב אדלשטיין" – ענה בפשטות.

"הרב אדלשטיין הורה לך לנהוג כך?" – המשכתי לשאול בסקרנות, "לא" – ענה – "אבל מי שקשור עם הרב אדלשטיין כך נוהג..."

וכך אמר למבקשי ישועה: **אדם שיכבד את הבריות – לא תהיה דאגה בליבו...** זכותו יגן עלינו.

שבת שלום
שמשון אליעזר פוקס

הדבר הכי תמוה בפרשת השבוע, פרשת משפטים, הוא פרשת משפטים, רק בשבוע שעבר היינו בהר סיני וקיבלנו את עשרת הדברות. איך יכול להיות שאנחנו עוברים מהמעמד הדרמטי והמרגש, אל פרשה שיש בה רשימה של 53 מצוות, עם פרטי פרטים של דינים והלכות, מכל תחומי החיים? פרשנינו מסבירים שזו בדיוק הנקודה: דברים גדולים מתבטאים בפרטים הקטנים. הפרשה מדברת על משפחה ועל עסקים, על צדקה ועל חגים, על אכילה ועל חקלאות. על הכל. כדי לרדת מן ההר אל החיים, צריך לפרוט את הקולות והברקים של סיני אל תוך היומיום.

בשבת ימלאו שש שנים לפטירתו של מו"ר הרב יעקב אדלשטיין זצ"ל, שהיה הרב של רמת השרון והיה דוגמה חיה לתורה גדולה שהתבטאה במעשים הקטנים. הנה סיפור לדוגמה, שסיפרה תושבת רמת השרון: "עבדתי שנים במשק בית בבית הרב, והוא תמיד נהג להדליק עבורי את האור, אם ראה שלא הדלקתי בעצמי. הייתי שם גם ביום האחרון שלו בבית. זה היה יום שני, הזמינו לו רופא והם ישבו במטבח, ואז הוחלט שהרב בן ה-93 חייב לנסוע להתאשפז. הוא קם והלך לחדר שלו, אני הייתי בקצה השני של המסדרון, וזו הייתה שעת בין ערביים. לא חושד, אבל גם לא שמש של צהריים. הוא הלך ולחץ על מתג האור. זה היה מדהים. הוא הרי הולך לארוז כמה דברים לקראת האשפוז, אבל גם ברגע מתוח כזה הוא רגיש לאחר. זו הייתה הפעם האחרונה שראיתי אותו. מהאשפוז הזה הוא כבר לא שב. הדבר האחרון שעשה לפני שיצא מביתו לנצח, היה לשים לב למנקה ולחזור כמה צעדים אחורה עבורה. במובן מסוים זה התפקיד של כולנו בעולם: להדליק אור לשני ולחשוב על האחר."

זמני השבת
הדלקת נרות **5:06**
מוצאי שבת **6:07**
נא לשמור על קדושת הגליון **6:42**
אין לקרוא בשעת התפילה

אָהַל הַהֵלֶלֶה

הלכות שבת

מצקת מנוקבת או כף מחוררת - אין להשתמש במצקת מנוקבת שנועדה לסנן הירקות מהמרק משום איסור בורר בכלי וכן בשאר כלים הנועדים לסינון.

מגלען דובדבנים או זיתים - אסור להשתמש בכלי שנועד להוציא גרעינים מדובדבנים או מזיתים כיון שנחשב לכלי של ברירה.

תפוחן - כלי המיועד להוציא את הגרעינים מהתפוח עדיף שלא להשתמש בו בשבת אבל המקילים יש להם על מי שיסמוכו.

קולפן תפוחים - יש האוסרים להשתמש בקולפן בשבת לכן יש להמנע מכך ואפשר להשתמש בסכין מכל מקום המקלים להשתמש בו סמוך לסעודה יש להם על מי לסמוך.

מסננת תה - מותר להשתמש במסננת תה כאשר השקיות תה ("יתיונים") נמצאים בכלי אבל כשעלי התה אינם בשקיות תה אלא מפוזרים בתוך הכוס אין להשתמש במסננת התה **שקית תה** - מותר להוציא שקית תה מכוס תה.

עוגת קרם או דודבנים - מותר להסיר קרם, פירות, או סוכריות ג'לי שמונחים על העוגה כדי לאכול את העוגה אבל אם הם בתוך העוגה כמו ב"עוגה אנגלית" אסור להסיר משום בורר.

אשכול ענבים - אסור להוציא מאשכול ענבים את הענבים שאינם ראויים למאכל וזהו הגדרה של פסולת מאוכל שיש בזה איסור ברירה.

אהל לחידוש

חידושים ופג'נים לשולחן השבת

"ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם"

בעל הטורים כתב רמז ר"ת **משפטים** מצוה שיעשה פשרה טרם יעשה משפט. כלומר שהדיינים ינסו לעשות פשרה בין הצדדים בטרם יעשו את המשפט. הרב אידלשטיין זצ"ל היה דיין בבית הדין של הרב ניסים קרליץ בבני ברק. לפעמים פסק פסיקה הלכתית, חייב אנשים לשלם. אבל מאחורי הקלעים, כך סיפר אחד מעוזריו, הוא היה יודע שלפעמים אין לנתבע כסף לשלם, והוא שלח לו את הסכום, בסתר. הוא שלח עוזר שלו עם הסכום שהוא צריך לשלם. כלומר, פסק לו על פי דין, אבל דאג שיהיה לו מאיפה לשלם (כלומר, אחרי הדין – יש חסד...)

"ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם"

רש"י: ואלה – מוסף על הראשונים. מה הראשונים מסיני, אף אלו מסיני. לאחר מעמד הר סיני שמופיע בפרשת יתרו **מגיעה פרשת משפטים שהיא** כוללת דווקא ציווים ורשימת דינים העוסקים בהתנהלות שבין אדם לחברו ואלה המשפטים ו' החיבור זהו המשך ישיר של מעמד הר סיני.. כי בין אדם לחברו הרבה יותר חמור מבין אדם למקום..

תלמידיו הותיקים של הגר"י זצ"ל זוכרים את התלמיד עז הפנים, חוזר בתשובה בתחילת הדרך שניגש בחירות יתירה לכבוד הרב בסוף השיעור ושאל: "תגיד כבוד הרב, נגיד שאני באמת מצליח עם הקטע הזה של התשובה וחוזר בכל הכת, איך אני יכול יום אחד להיות גדול בתורה כמוך?" בעוד נשימתם של התלמידים נעתקה מהעזות, הרב זצ"ל ענה בלי להתבלבל "כשתהיה גדול באהבת ישראל כמוני ותאהב כל יהודי כאילו הוא אחיך, תוכל להיות גדול בתורה כמוני"...

"שבעת ה', תהיה בין שניהם-אם-לא שלח ידו, במלאכת רעהו"

סיפר נכדו של רבינו ר' דוב ויסקי שיחי': "חרד מאוד היה סבא לכל היוצא מפיו. אירע ובאו כמה בעלי דינים להתדיין בבית דינו, אחד מן הצדדים הוצרך להישבע כדי לקבל את חלקו המגיע לו לטענתו, סבא ניסה לשדל אותו בכל טעדיקי שבעולם שלא להוציא שבועה מפיו, הוא חתר לפשרה שתעניק לו כמעט את כל הסכום למעט חלק קטן, אולם הלה עמד איתן על דעתו שחפץ בשבועה העיקר לא לאבד שקל אחד, גם אחרי שסבא הראה לו בתוך החומש את חומר האיסור התעקש הלה ונשבע. לימים העיד סבא שאותו יהודי סבל מרורות כל חייו ואף שיכל כמה מהיקרים והקרובים לו רח"ל. פעמים רבות השתמש סבא במעשה זה להוכיח את חשיבות הזהירות בכל מוצא פי האדם.

"תדיר היה על לשונו להזהיר גדולים על הקטנים חלילה לא לקלל אף אחד כולל את עצמם, כשהיה שומע בחורים צעירים המצהירים שאינם מתעתדים להינשא בתקופה הקרובה, או נשואים טריים המשמיעים את רצונם להמתין עם פרי בטן, היה מזדעזע ומזרז אותם לערוך 'התרת קללות' במהירות האפשרית.

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8566615
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

באחד הבקרים של יום שגרתי מצלצל הטלפון בביתו של הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצוק"ל. אשתו הרבנית הרימה את השפופרת. ביקשו את הרב. "הוא הלך להתפלל, יחזור בעוד חצי שעה", השיבה.

"מדברים מלייקווד, רק רצינו למסור להרב, שאתמול בערב התארס הבחור האחרון מהשישה..." הרבנית לא הבינה מה פשרה של ההודעה. על אילו שישה בחורים מדבר הפונה מעבר לקו, אך הבטיחה למסור את זה לבעלה. כשחזר, צהבו פניו. הוא נראה שמח במיוחד. הרבנית שאלה, לשמחה מה זו עושה? ורבי יעקב סיפר.

כמה חודשים קודם לכן, ביום הפורים באותה שנה, שהה רבי יעקב זצוק"ל בישיבת לייקווד. הישיבה ערכה 'משתה היין' והתכבדה בנוכחותו. כמובן שהוא הלהיב את הבחורים בדברים ובשירה. בני הישיבה ניצלו את המעמד ומזגו כמה כוסות כדת היום, הם השתדלו שרבי יעקב גם הוא ייטיב לבו ביין עד דלא ידע.

בטוב לב המלך ביין נגשו שישה בחורים מבוגרים מהישיבה והצהירו לפני רבי יעקב, שאם הוא יבטיח להם שהם יתארו בזאת השנה, הם ישיגו סכום כסף שאותו ציפה לאסוף עבור הכוללים שתחת חסותו.

משנכנס יין יצא סוד... רבי יעקב הרהר, ולבסוף הבטיח "בזאת השנה" וכל הקהל ענה יחד 'אמן'.

כבר למחרת הגיעו אליו ששת הבחורים ובידיהם הכסף. רבי יעקב, שזכרונו מאותם רגעים תחת השפעת הביסוס לא היה נהיר, החל להיזכר מה היתה שאלתם ובקשתם ומה הוא הבטיח להם. הוא נבהל ואמר להם: "ראו, את אשר נעשה לא ניתן להשיב, אתם הרי קיבלתם הבטחה. אך היות ואני אינני בוטח בהבטחתי, הבה ונערוך הסכם: אטול מכם את הכסף, אני אניח אותו במקום שמור, בעזר השם אתפלל שהבטחה תקוים. אבל זאת אומר לכם – אם אפילו אחד מכם יישאר בחור בסוף השנה, הרי כל הכסף שבאמתחתי מושב לכם."

"הנה הכסף", אמר רבי יעקב לרבנית, ופנה אל הארון הצדדי בחדרו. "זהו פשרה של שיחת הטלפון שקיבלת אתמול. הבחור השישי בקבוצה התארס, הווי אומר ההבטחה התקיימה, ולכן היה חשוב להם להודיע זאת כדי שאוכל להעניק את הכסף לאברכי הכוללים." (הרה"ג ר' שלום מאיר וולך שליט"א מוסף שב"ק תרומה תשע"ד)

המעשה דלהלן, שהתרחש לאחר פטירת מרן הגר"י אדלשטיין זצ"ל וסופר על ידי בנו הגאון רבי צבי יהודה שליט"א, מעניק לנו המחשה נוספת לחומרת הפגיעה ביהודי, אפילו בדיבור בעלמא ואפילו רק שלא בדרך כבוד!

אברך ת"ח שבמשפחתו נוצרה הפסקה ארוכה בלידת הילדים, פנה בצר לו אל רבו הגר"י זצ"ל, עוד בחיי-חיותו, ושאל מה לעשות. מספר פעמים שאלו על כך, ורבי יעקב השיב לו תמיד בסגנון אחיד, ואמר: "אל תעשה שום דבר, הדברים יסתדרו באופן טבעי!" כתלמיד נאמן, ציית הת"ח לרבו, אבל הישועה התמהמהה מלהגיע. והנה, בלילה אחד מתגלה אליו מרן הגר"י בחלומו. "היה זה מיד בתום השנה", מספר הבן, הגאון רבי צבי יהודה שליט"א. "אבא אמר לו בחלום שייך לפייס את ת"ח פלוני! וכיצד אני יודע את כל זאת? כי אבא הוסיף ואמר לו בחלום: תיגש לבני צבי יהודה שישדר לך את הפיוס עם הת"ח."

"האברך ניגש אליי", ממשיך לספר הגרצ"י, "ואמר שבאופן אישי אין הוא מאמין בחלומות, אבל כיון שאבי אמר זאת בצורה ברורה, ואף נקב בשמו של הת"ח, הוא מבקש שאעשה עבורו את הפיוס. הוא הוסיף וציין שאין הוא זוכר כלל על מה היה מדובר. ובמה פגע באותו תלמיד חכם.

הגאון ר' צבי יהודה ניגש אל הת"ח וביקש שיסלח לאותו אברך על מה שפגע בו. גם הת"ח ההוא פתח עיניים תמהות, ולא זכר במה פגעו בו. רק לאחר מאמצים ניכרים והעלאת זכרונות מן העבר, נזכר הת"ח שחולם החלום דיבר אליו שלא בכבוד. וכמובן, אמר שהוא מוחל וסולח על כך. "ומה היתה התוצאה? – תשעה חודשים וחצי לאחר מכן נולד בן לאותו אברך!"

מוסיף הגרצ"י שליט"א ומספר: "כאשר סיפרתי זאת בשיעור שאני מוסר ברמת השרון, היו הבעלי-בתים המומים למשמע הדברים, ומיד ניגשו לבקש סליחה איש מרעהו. ועשו זאת מתוך רצינות רבה!" הגרצ"י מציין עוד: "אבא זצ"ל הרגיש אחריות ומחויבות לת"ח ההוא, שהרי בחייו הוא הורה לו שלא יעשה מאומה והכל יבוא בדרך טבעית, וכיון שלא היה שייך שיגיע לפתרון בכוחות עצמו, והראיה – שלא הוא ולא הנפגע זכרו שהיתה בכלל איזושהי פגיעה – לכן התגלה אליו אבא בחלום והורה לו את אשר יעשה."

קח, כי השוחד יעזור פקחים ויסלף דברי צדיקים" הם עיקלו את כל רכושי, לקחו ממני את מנת האוכל האחרונה שנותרה לי", הסביר הנאשם באשמת גניבה לשופט ששאל האם הוא מודה בביצוע הפשע. השופט לא התרגש: "שאלתי אם אתה מודה באשמה, תענה בכך ולא". "אתה מוכרח להבין אותי, פיטרו אותי מהעבודה, אשתי עזבה את הבית, עם ההורים שלי אני מסוכ...". השופט התרתח מזעם: "מה אתה מספר לי סיפורים? תענה לי בכך ולא".

"אדוני השופט, יש שאלות שלא ניתן לענות עליהן בכך ולא לדוגמה: אני אשאל את כבוד השופט שאלה אחת, אם תוכל לענות עליה במילה אחת – גם אני אענה לך חד וחלק". השופט הסקרן הסכים, והנאשם שאל:

"האם נכונה השמועה שכבודו הפסיק לקחת שוחד?"

קצת מאתל

שאלתי את רבינו: כיצד להתייחס לתופעה שנעשתה נפוצה בשנים האחרונות בה ארגוני צדקה שונים מבקשים תרומה, ומבטיחים תמורה בעד התרומה, אם תתן סכום מסוים מיד תראה את הישועה, ולפעמים אף מפליגים בהתחייבויות של ישועות, כמו הבטחה לנחת מהבנים, אושר ועושר עד בלי די, רפואה שלמה, שידוך, זרע של קיימא, ועוד... דבר שלכאורה לא ראינו כדוגמתו בעבר.

האם אין בכך משום טעם לפגם, בזה שאנשים תולים את כל יהבם וביטחונם בנתינת הצדקה או במי שהבטיח שיהיה לו ישועה אם יתרום, ועל אף שלא ספק זו מצוה חשובה ונעלה, מכל מקום יש ששוכחים על ידי זה את העיקר והוא לשים כל מבטחו בבורא יתברך שאליו יש לפנות ולהתפלל. או שמא נאמר הנח להם לישראל, ואשריהם ואשרי חלקם וכל מי שנדבו ליבו ובכוחו וברצונו לעשות טוב יתרום לצדקה וכל הדרכים כשרות בזה ולזה?

והשיב רבינו: אין אדם יודע מהיכן תצמח ישועתו ואיזו פעולה באמת יכולה לעורר עליו רחמי שמים כדי שיזכה לישועה. פשוט וברור שייתכן שפרק תהילים אחד בכוונה יכול לפעול לא פחות מכל הצדקות הנזכרות, אלא שאין בכוחנו לידע מה פועל בסופו של דבר, ושמא צירוף של שני הדברים יחד עושה רושם, לכן אדם שבכוחו לעשות יעשה כל מה שיכול, ואל ימנע עצמו משום אפשרות שיש בה משום רצון ה' להיטיב עם הזולת בצדקה וחסד.

פעם סיפר רבינו: היה צדיק שגר בפתח תקוה, ובתחילת קום המדינה התחילו להגיע הרבה יהודים מהרבה ארצות בעולם, שאלו את אותו צדיק אם התקיימה ההבטחה של קיבוץ גלויות, שהרי כתוב שקיבוץ גלויות רמז לביאת המשיח במהרה?

ענה הצדיק שצריך לבדוק: אומרים בתפילת שמונה עשרה "תקע בשופר גדול לחירותנו... וקבצינו יחד מארבע כנפות הארץ לארצנו" ומיד לאחר מכן אומרים: "השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחילה". צריך לבדוק האם מאז שבאו יהודים מהגולה התקיים כבר השיבה שופטינו כבראשונה האם השופטים ששופטים והחוקים הם לפי חוקי התורה, אז אם שופטינו כבראשונה, סימן שקיבוץ גלויות כבר התקיים ותיכף יבוא משיח. אבל לצערנו עדיין לא התקיים "השיבה שופטינו כבראשונה" אז עדיין מחכים ומצפים אנחנו שיהיה קיבוץ גלויות בשלימות במהרה בימינו אמן. (מתוך "תתן אמת ליעקב")

לבריאות ברכה והצלחה
סמי בן חילוה
ושמחה בת שרה הי"ו
לילדים לנכדים ולנינים
וכל המשפחה א.מ.ן

שיעור בפרשת שבוע
מהרב **שמשון פוקס שליט"א**
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכנ"ס **אור אבנר**
רח' **משה דיין** קרית הסביונים **יהוד**
מנחה - בשעה 16:55

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18
תפילת שחרית 6:30
מנחה וערבית (סמוכות) 17:10
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית
יום א' - הרב **שמשון פוקס שליט"א**
יום ב' - הרב **הגאון אברהם הכהן שליט"א**
יום ג' - הרב **שלום אטלן שליט"א**
יום ד' - הרב **בן יאבו שליט"א**
יום ה' - הרב **דניאל קמחי שליט"א**

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
שאל סאלם בן נגיט ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו
דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו
טוביה שרבי בן נוימה ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש הרב **יוסף חיים זצ"ל**
שחרית - 7:30
מנחה ערבית - 17:00
שיעורי תורה מידי יום
לאחר ערבית
יום א' ב' ה'
רב בית הכנסת
הרב **יהונתן אמדי שליט"א**
יום ג'
הרב **שמשון פוקס שליט"א**
יום ד'
הרב **נאור דרשני שליט"א**
יום ה' -
הרב **רפאל עגיב שליט"א**
בשעה 19:00
"יש קונה עולמו בשעה
אחת"

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00

שימו לב <<<<